

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਜਿਆਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ

(ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਖਾ)

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ,

ਅਧੀਨ ਸਕੱਤਰ,

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਕੱਤਰੇਤ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

(ਅਨੁਵਾਦ ਸਾਖਾ)

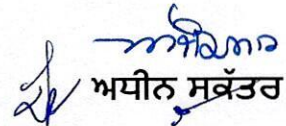
ਮੀਮੇ ਨੰ E-No.861122/M/G-PSMG0MISC/1/2025-PJ6/ 1229912

ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 28.10.2025

ਵਿਸ਼ਾ:- ਪੰਜਾਬ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟਜ਼ ਤੇ ਸਟਾਕਿਸਟਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਬਿੱਲ, 2025 ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ
ਭੇਜਣ ਸਬੰਧੀ।

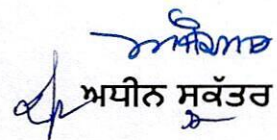
ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ/ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀ,

ਮੈਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ. 10-ਪੀ.ਐਲ.ਏ./ਅਨੁਵਾਦ/2025/12687,
ਮਿਤੀ 10.09.2025 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ "ਪੰਜਾਬ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟਜ਼ ਤੇ ਸਟਾਕਿਸਟਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਐਕਟ,
2025" ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ 5 ਪਿੰਟਿਡ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਪੀ.ਡੀ.ਐਫ. ਫਾਇਲ ਈਮੇਲ:
branchtranslation@gmail.com, itincharge.vsabha@punjab.gov.in ਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ
ਹਿੱਤ ਭੇਜਾਂ।

ਅਧੀਨ ਸਕੱਤਰ

ਪਿੱ.ਅੰ.ਨੰ. E-No.861122/M/G-PSMG0MISC/1/2025-PJ6/ 1229912 ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 28.10.2025

ਉਪਰਕੇਤ ਦਾ ਇੱਕ ਉਤਾਰਾ ਸਮੇਤ "ਪੰਜਾਬ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟਜ਼ ਤੇ ਸਟਾਕਿਸਟਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ
ਵਿਕਰੇਤਾ ਐਕਟ, 2025" ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਕਾਪੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਜਿਆਲੋਜੀ ਨੂੰ
ਸੂਚਨਾ/ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਧੀਨ ਸਕੱਤਰ

ਭਾਗ-IV

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ

ਅਧਿਸੂਚਨਾ

ਮਿਤੀ 12 ਸਤੰਬਰ, 2025

ਨੰ: 39/ਭ.ਕ./2025.- ਪੰਜਾਬ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਕਿਸਟਾਂ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਵਿਕਰੇਤਿਆਂ ਦਾ ਵਿਨਿਯਮ ਐਕਟ, 2025 ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਰਾਜਪਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ, 1967 (1967 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ: 5) ਦੀ ਧਾਰਾ 6-ਓ ਅਧੀਨ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਸੱਤਾਯੁਕਤ ਪਾਠ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

DEPARTMENT OF LEGAL AND LEGISLATIVE AFFAIRS

NOTIFICATION

The 12th September, 2025

No. 39/L.C./2025.- The Translation in Punjabi of the Punjab Regulation of Crusher Units, and Stockists and Retailers Act, 2025 is hereby published under the authority of the Governor of Punjab and shall be deemed to be the authoritative text thereof in Punjabi under section 6-A of the Punjab Official Language Act, 1967 (Punjab Act No. 5 of 1967).

ਪੰਜਾਬ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਕਿਸਟਾਂ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਵਿਕਰੇਤਿਆਂ ਦਾ
ਵਿਨਿਯਮ ਐਕਟ, 2025

(2025 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ: 6)

ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਕਿਸਟਾਂ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਵਿਕਰੇਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਖਾਣ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ, 1957 (1957 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਨੰ: 67) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਗਣਰਾਜ ਦੇ ਛਿਅੱਤਰਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ-ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਐਕਟ ਬਣੇ:-

1. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਕਿਸਟਾਂ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਵਿਕਰੇਤਿਆਂ ਦਾ ਵਿਨਿਯਮਨ ਐਕਟ, 2025 ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।
(2) ਇਸ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।
(3) ਇਹ ਉਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਨਾਫਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਸਰਕਾਰ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਕਰੇ।

ਸੰਖੇਪ ਨਾਂ,
ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ
ਅਰੰਭ।

2. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਲੋੜੇ,-
(ਓ) "ਨਿਰਧਾਰਕ ਅਥਾਰਟੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਾਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ।

ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਲਈ
ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;

- (ਅ) "ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲ" ਤੋਂ ਮਤਲਬ ਹੈ ਗ੍ਰਿਗੋਰੀਅਨ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ
1 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 31 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਦੀ ਮੁੱਦਤ;
- (ੲ) "ਕਰੱਸ਼ਰ ਮਾਲਕ" ਵਿੱਚ ਹੇਠ-ਲਿਖੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ,-
- (i) ਇਕੱਲੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ
ਦਾ ਮਾਲਕ;
 - (ii) ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਗਮਨ
ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ;
 - (iii) ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਰਮ ਜਾਂ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ
ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਗਮਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲ;
 - (iv) ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ
ਨਿਗਮਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟੀ;
 - (v) ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ
ਨਿਗਮਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ; ਅਤੇ
 - (vi) ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਪੱਟੇਦਾਰ ਅਤੇ ਪੱਟਾਦਾਤਾ;
- (ਸ) "ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ
ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲੀ
ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਭਾਈਵਾਲੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ
ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਜੋਂ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਗਮਤ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਸ਼ਾਮਲ
ਹੋਣਗੇ;
- (ਹ) "ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ ਦੀ ਕੋਤਾਹੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ
ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਤਾਹੀ ਜਾਂ
ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸ਼ਤ ਦੀ

ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਤਾਹੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਜਾਂ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਤੁਰੰਤ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ;

- (ਕ) "ਵਿਭਾਗ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਖਾਣ ਅਤੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ;
- (ਖ) "ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਉਤਪਾਦ;
- (ਗ) "ਡਾਇਰੈਕਟਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ;
- (ਘ) "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਾਣ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ;
- (ਙ) "ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਫੰਡ" (ਈ.ਐਮ.ਐਫ.) ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਫੰਡ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਰੱਸ਼ਰ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਸੋਧੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਨਿਯਮ, 2013 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ;
- (ਚ) "ਸਰਕਾਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ;
- (ਛ) "ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ, ਖਰੀਦ, ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਣ-ਅਦਾ ਫੀਸ, ਕਰ,

ਰਾਇਲਟੀ, ਡੰਨ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚਾਰਜ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰੰਭ ਹੋਣ ਤੇ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਜਾਂ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ;

- (ਜ) "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਾਣਾਂ ਪੁੱਟਣਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖੁਦਾਈ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸਹਿਯੁਕਤ ਕੋਈ ਸਰਗਰਮੀ;
- (ਝ) "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਸਰਗਰਮੀ;
- (ਵ) "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰੀਦ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਖਰੀਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ;
- (ਟ) "ਮੁਕੱਰਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਰਰ;
- (ਠ) "ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ;
- (ਡ) "ਵਿਵਰਣ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਲੇਖੇ ਦਾ ਵਿਵਰਣ, ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (ਢ) "ਸਟਾਕ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਜਾਂ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਕੋਲ ਪਈ ਗੈਰ-ਪ੍ਰੋਸੈਸਡ ਰੇਤ ਜਾਂ ਬਜਰੀ ਜਾਂ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥ; ਅਤੇ

(ਣ) "ਸਟਾਕਸਿਟ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਵਿਕਰੇਤਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਣ ਦੇ ਪਿਟ ਹੈਂਡ ਜਾਂ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਅਤੇ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।

(2) ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਪਦਾਂ ਦੇ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਖਾਣ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ, 1957 (1957 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਨੰ: 67) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਭਾਗ-II

3. (1) ਹਰੇਕ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਭਾਗ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ।

(2) ਇਕੱਲੀ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਫਰਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਨਾਕਾਬਲ ਇੰਤਕਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।

(3) ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਨੰਬਰ (ਸੀ.ਯੂ.ਆਰ.ਐਨ.) ਵਿਲੱਖਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਰੱਸਰ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਨੰਬਰ ਅਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੇਗਾ।

(4) ਵਿਭਾਗ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਿਜ ਆਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ।

(5) ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਇੱਕ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਮੁੱਦਤ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(6) ਵਿਭਾਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ,-

- (ੳ) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਨਿਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (ਅ) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- (ੲ) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁਤਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(7) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਸ਼ੁਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ, ਆਪਣੇ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਦੀ ਬਾਕੀ ਮੁੱਦਤ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਸ਼ੁਦਾ ਰਹੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

(8) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ, ਹਰੇਕ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਨੁਰੂਪਤਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਦੰਡਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਫ਼ੀਸ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀਆਂ। 4. (1) ਸਰਕਾਰ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫ਼ੀਸ ਮੁਕੱਰਰ ਕਰੇਗੀ,-

- (ੳ) ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਲਈ;
- (ਅ) ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਨਵਿਆਉਣ ਲਈ; ਅਤੇ
- (ੲ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਨਵਿਆਉਣ ਲਈ।

(2) ਬਿਨਾਂ ਫ਼ੀਸ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਸਰਸਰੀ ਵਿਚਾਰ ਉਪਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਸਰਕਾਰ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਚੱਲਣ ਅਤੇ ਇਸ ਵੱਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਅਤੇ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ

ਵਜੋਂ ਸੜਕਾਂ ਜਾਂ ਜਲ ਮਾਰਗਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਖਣਿਜ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਫੀਸ ਮੁਕੱਰਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(4) ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕਿਸੇ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਫੀਸ ਮੁਕੱਰਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

5. (1) ਹਰੇਕ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਅਜਿਹੇ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਅਮਲ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਗੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ: ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਫੰਡ।

ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਿੱਥੇ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣਕਾਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਰਕਮ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(2) ਹਰੇਕ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰੰਭ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਗੀ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰੰਭ ਹੋਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਕਾਇਆ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਵਜੋਂ
ਰਜਿਸਟਰਸ਼ੁਦਾ ਹੋਣ
ਦੀ ਪਾਤਰਤਾ।

6. (1) ਕੋਈ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ, ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੰਚਾਲਣ ਲਈ ਸੰਮਤੀ ਹੋਵੇ, ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹਰੇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਕੋਲ,-

(ੳ) ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਥਾਈ ਲੇਖਾ ਨੰਬਰ (ਪੀ.ਏ.ਐਨ.) ਹੋਵੇਗਾ;

(ਅ) ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਟੈਕਸ ਪਛਾਣ ਨੰਬਰ (ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ.ਆਈ.ਐਨ.) ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ

(3) ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਮਾਨ-ਦੰਡ ਪੂਰੇ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ।

ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੇ
ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ
ਦਾ ਨਵਿਆਉਣਾ।

7. (1) ਹਰੇਕ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਦੇ ਨਵਿਆਉਣ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਣ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਤਾਲੀ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਪਲਾਈ ਕਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ:

ਪਰੰਤੂ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਦੇ ਨਵਿਆਉਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਣ ਤੋਂ ਪੰਤਾਲੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਕੋਈ ਦਰਖਾਸਤ, ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਦਾ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਨਵਿਆਉਣ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਦੀ 31 ਦਸੰਬਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(3) ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਦੇ ਨਵਿਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ,-

(ੳ) ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਦੀ 1 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਦੇ ਮਾਨਦੰਡ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ;

- (ਅ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁਤਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਲੋੜਨਾ ਕੀਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਅਤੇ
- (ੲ) ਉਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅਕਤੂਬਰ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਰਰ ਵਿਵਰਣ ਦਾਇਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

(4) ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਦਾ ਨਵਿਆਉਣਾ ਖੁਦ-ਬ-ਖੁਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਦੇ ਪੰਤਾਲੀ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਾਸ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

8. (1) ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਰੈਂਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਾਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲੱਬਧਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ,-

ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦਾ
ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ
ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ

- (ੳ) ਲਗਾਤਾਰ ਦੋ ਵਿਵਰਣ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ;
- (ਅ) ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਾਣਾਂ ਪੁੱਟਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧ-ਦੋਸ਼ੀ;
- (ੲ) ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਾਣ ਪੁੱਟਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (ਸ) ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰੀਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (ਹ) ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (ਕ) ਖਾਣ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ, 1957 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ;

- (ਖ) ਪੰਜਾਬ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਨਿਯਮ, 2013 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਰਜੀ;
- (ਗ) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ, ਜਾਂ ਇਸ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਰਜੀ;
- (ਘ) ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਸੀਮਤੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ; ਜਾਂ
- (ਙ) ਮੁਕੱਰਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫ਼ਲਤਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸੱਤ ਕਾਰਜ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।

(3) ਕਰੱਸ਼ਰ ਮਾਲਕ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।

(5) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਾਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਬਾਬਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਦੌਰਾਨ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਮੁਹਰ ਲਗਾ ਕੇ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਮੁਅੱਤਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਦੌਰਾਨ ਕਰੱਸ਼ਰ ਮਾਲਕ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਸੰਚਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

9. (1) ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਰੈਂਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਾਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ-ਲਿਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ,-

ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ।

- (ੳ) ਇੱਕ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਵਿਵਰਣ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣਾ;
- (ਅ) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧ-ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਾਦਾ ਕੈਦ ਦਾ ਦੰਡ;
- (ੲ) ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਾਣ ਪੁੱਟਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣ;
- (ਸ) ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣ;
- (ਹ) ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣ;
- (ਕ) ਖਾਣ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ, 1957 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ;
- (ਖ) ਪੰਜਾਬ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਨਿਯਮ, 2013 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ;
- (ਗ) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ, ਜਾਂ ਇਸ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ;

(ਘ) ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਸੀਮਤੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ; ਜਾਂ

(ਙ) ਮੁਕੱਰਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਸ਼ਕਤਵਾਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਣ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ ਭੇਂ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ।

(2) ਇੱਕ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਰਜਿਸਟਰਸ਼ੁਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਪਰੰਤੂ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਛੇਤੀ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ:

ਪਰੰਤੂ ਹੋਰ ਕਿ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਚੰਡਕ ਫੀਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਨਾ ਘੱਟ ਤੱਕ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) ਕਰੱਸ਼ਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਵਸਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਾਣ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਂ ਇਸ ਬਾਬਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਅਠਤਾਲੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਮੁਹਰ ਲਗਾ ਕੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਭਾਗ-III

10. ਕੋਈ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ-

ਕੁੱਝ ਸਰਗਰਮੀਆਂ
ਦੀ ਮਨਾਹੀ।

- (ੳ) ਮੁਕੱਰਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਵਰਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫ਼ਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ;
- (ਅ) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਵੇਚੇਗਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਿਵਰਣ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;
- (ੲ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥ ਲਈ ਅਧਿਸੂਚਤ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਤੇ ਨਹੀਂ ਵੇਚੇਗਾ;
- (ਸ) ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਾਣ ਪੁੱਟਣ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ;
- (ਹ) ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ;
- (ਕ) ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਨਿਯਮਤ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ;
- (ਖ) ਉਹਨਾਂ ਬਹੀ-ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮੁਕੱਰਰ ਵਿਵਰਣ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ;
- (ਗ) ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਬਾਰੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫ਼ਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ;
- (ਘ) ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਕਰੱਸਰ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਬਾਰੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫ਼ਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ;

- (ਛ) ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਬਾਰੇ ਤਕਮੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਟਾ ਵਸੀਕੇ ਬਾਰੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ;
- (ਚ) ਕਰੱਸ਼ਰ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਪੱਟੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ/ਜਾਂ
- (ਛ) ਆਪਣੇ ਆਪ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਏਕਾਧਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ।

ਦੇਣਦਾਰੀ।

11. (1) ਸਾਰੇ ਕਰੱਸ਼ਰ ਮਾਲਕ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਗੀ ਹੋਣਗੇ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਪੱਟੇ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਪੱਟਾ ਵਸੀਕਾ ਤਕਮੀਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਉਤਰਵਰਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ ਲਈ ਪੱਟਾਦਾਤਾ ਅਤੇ ਪੱਟੇਦਾਰ ਦੋਵੇਂ ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਗੀ ਹੋਣਗੇ:

ਪਰੰਤੂ ਜਿੱਥੇ ਪੱਟੇਦਾਰ ਦੀ ਨਿਰੋਲ ਸੰਪੱਤੀ ਮੁਕੱਰਰ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ ਪੱਟਾ ਵਸੀਕੇ ਦੇ ਤਕਮੀਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਉਤਰਵਰਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ ਲਈ ਪੱਟੇਦਾਰ ਭਾਗੀ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਪੱਟਾਦਾਤਾ:

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਹੋਰ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਖੰਡ (ਘ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਪੱਟੇਦਾਰ ਅਤੇ ਪੱਟਾਦਾਤਾ ਪੱਟਾ ਵਸੀਕੇ ਦੇ ਤਕਮੀਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਗੀ ਹੋਣਗੇ।

(3) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਖੰਡ (ਗ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਉਤਰਵਰਤੀ, ਪੂਰਵਲੇ ਕਰੱਸ਼ਰ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਤਰਵਰਤੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਮਾਲਕ ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਗੀ ਹੋਣਗੇ:

ਪਰੰਤੂ ਜਿੱਥੇ ਪੂਰਵਲੇ ਕਰੱਸਰ ਮਾਲਕ ਨੇ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਬਾਰੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਉੱਤਰਵਰਤੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ ਲਈ ਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਗ-IV

12. (1) ਹਰੇਕ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਮਲਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਲਸੰਸ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਸੰਸ।

(2) ਲਸੰਸ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(3) ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਸੰਸ ਦਾ ਜਾਰੀ ਹੋਣਾ ਖੁਦ-ਬਖੁਦ ਅਮਲ ਅਰੰਭ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲਸੰਸ ਧਾਰਕ ਤੱਤਸਮੇਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਇਜਾਜ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸੀਆਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ।

(4) ਸਰਕਾਰ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਸੰਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫੀਸ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(5) ਸਰਕਾਰ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਸੰਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਲਾਨਾ ਲਸੰਸ ਫੀਸ ਨੂੰ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(6) ਸਰਕਾਰ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਸੰਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਲੇਟ ਫੀਸ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਲਾਨਾ ਲਸੰਸ ਫੀਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(7) ਇਕੱਲੀ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਸੰਸ ਨਾਕਾਬਲ ਇੰਤਕਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।

(8) ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਸੰਸ ਨੰਬਰ (ਐਸ.ਆਰ.ਐਲ.ਐਨ.) ਵਿਲੱਖਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਸੰਸ ਨੰਬਰ ਅਣਬਦਲਿਆ ਰਹੇਗਾ।

(9) ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮਾਲਕ ਅਜਿਹੇ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਦੇਣ ਯੋਗ ਰਕਮਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।

(10) ਵਿਭਾਗ ਸਟਾਕਿਸਟਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲਸੰਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਿਜ ਆਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰੇਗਾ।

(11) ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਸੰਸ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਇੱਕ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੇ ਭਾਵ 31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(12) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਵਜ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ, ਹਰੇਕ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਨੁਰੂਪਤਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਦੰਡਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ
ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ
ਲਸੰਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ
ਲਈ ਪਾਤਰਤਾ।

13. (1) ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਸੰਸ ਮੰਗ ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਲਸੰਸ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹਰੇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਕੋਲ,

(ੳ) ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਥਾਈ ਲੇਖਾ ਨੰਬਰ (ਪੀ.ਏ.ਐਨ) ਹੋਵੇਗਾ;

(ਅ) ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਟੈਕਸ ਪਛਾਣ ਨੰਬਰ (ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ.ਆਈ.ਐਨ.) ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ

(ੲ) ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਮਾਪਦੰਡ ਪੂਰੇ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ।

ਪਰੰਤੂ ਸਲਾਨਾ ਲਸੰਸ ਫੀਸ ਅਤੇ ਲੇਟ ਫੀਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਹੋਣ ਤੇ ਲਸੰਸ
ਆਪਣੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇਗਾ।

ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ
ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ
ਲਸੰਸ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ
ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

16. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ ਸਾਬਤ ਹੋਣ
ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਾਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁਕੱਰਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ
ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਸੰਸ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

(2) ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਸੰਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ
ਵੀ ਹੁਕਮ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭਾਗ-V

ਅਪੀਲ।

17. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ
ਗਏ ਹਰੇਕ ਮੂਲ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ,
ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਪੀਲ ਅਜਿਹੇ ਮੂਲ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ
ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ
ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ।

(3) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ
ਗਏ ਹਰੇਕ ਮੂਲ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ,
ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਪੀਲ ਅਜਿਹੇ ਮੂਲ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ
ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ:

ਪਰੰਤੂ ਜਿੱਥੇ ਮੂਲ ਹੁਕਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ,
ਉੱਥੇ ਅਪੀਲ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ:

ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੋਰ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੂਲ ਹੁਕਮ ਸਰਕਾਰੀ ਦੇਣਯੋਗ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ
ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫ਼ਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕਰੱਸ਼ਰ ਮਾਲਕ,
ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਤਾਬੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਰਕਾਰੀ ਦੇਣਯੋਗ ਰਕਮ
ਦਾ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ

ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਅਪੀਲ ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ
ਆਉਣ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇਗਾ।

(4) ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਮੂਲ
ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ
ਅਪੀਲ ਅਜਿਹੇ ਮੂਲ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ
ਗਈ ਹੋਵੇ।

18. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ।
ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਦਰਖਾਸਤ ਉਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ
ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਹ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ
ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਦਰਖਾਸਤ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕੋਲ ਪੇਸ਼
ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਹ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(3) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਾਗ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ
ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਦਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ।

19. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸੋਧ।
ਗਏ ਹਰੇਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸੋਧ ਦਰਖਾਸਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ
ਸਕੇਗੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸੋਧ ਦਰਖਾਸਤ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ
ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਇੱਕ
ਸੋਧ ਦਰਖਾਸਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸੋਧ ਦਰਖਾਸਤ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੇ
ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ:

ਪਰੰਤੂ ਜਿੱਥੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਰਕਮ ਦੀ
ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ
ਕਰੱਸ਼ਰ ਮਾਲਕ ਸੋਧ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਸੋਧ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਤਾਬੇ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਰਕਾਰੀ ਦੇਣ ਯੋਗ ਰਕਮ ਦਾ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਨ ਸੋਧ ਦਰਖਾਸਤ ਤੇ ਅੰਤਮ ਫ਼ੈਸਲਾ ਆਉਣ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇਗਾ।

ਭਾਗ-VI

ਕੀਮਤ ਨਿਯਮਤ
ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

20. (1) ਸਰਕਾਰ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਸਰਕਾਰ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੇਤ, ਬਜਰੀ ਅਤੇ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨਿਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ
ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

21. (1) ਸਰਕਾਰ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਰੇਤ, ਬਜਰੀ ਅਤੇ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਨਿਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਹਰੇਕ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ, ਅਤੇ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ।

(3) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਹਿਜ ਪਰਿਪਾਲਣ ਲਈ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਨਲਾਈਨ
ਪੋਰਟਲ ਰਾਹੀਂ
ਲੈਣ-ਦੇਣ।

22. (1) ਹਰੇਕ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ, ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਾਣ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਰੇਤ ਅਤੇ ਬਜਰੀ ਖਰੀਦਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਜਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਧਨ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਹਰੇਕ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਸੁਦਾ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਤੋਂ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥ ਖਰੀਦਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ

ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਜਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਧਨ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਰੇਤ, ਬਜਰੀ ਅਤੇ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਹੁਕਮ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਜਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਧਨ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਸਰਕਾਰ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਸੋਧੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਨਿਯਮ, 2013 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਇਲਟੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਦਾਇਗੀ, ਅੰਸ਼ਕ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦੇਣਯੋਗ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਜਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਧਨ ਮੁਕੱਰਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਭਾਗ-VII

23. (1) ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਰੈਂਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਾਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਜਾਂ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪਕੜਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਰਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਕੜਨ ਮੀਮੇ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ।

ਪਕੜਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

(2) ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਰੈਂਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਾਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੋਲ, ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਜਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਜਾਂ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਜਾਂ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਕੋਲ ਪਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਪਕੜਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ

ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਸਿੱਧੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਰਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਕੜਨ ਮੀਮੇ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ।

(3) ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਦਾ ਰੈਂਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਾਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਲਿਜਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਜ਼ਾਰ, ਉਪਕਰਣ, ਆਵਾਜਾਈ ਵਾਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਕੜ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੁਕੱਰਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਕੜਨ ਮੀਮੇ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਿਲਾਮੀ ਰਾਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇਗਾ ਅਤੇ ਵੱਟਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗਾ:

ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਕੜੇ ਗਏ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ:

ਪਰੰਤੂ ਹੋਰ ਕਿ ਲਿਜਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਵਾਜਾਈ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਉਂਤਪੰਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।

ਵਸੂਲੀ।

24. (1) ਨਿਰਧਾਰਕ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਯੂਨਿਟ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਦੇਣ ਯੋਗ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਕੱਰਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਣ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤਵਾਨ ਹੋਵੇਗੀ:

ਪਰੰਤੂ ਕਰੱਸ਼ਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਰਕਾਰੀ ਦੇਣ ਯੋਗ ਰਕਮ ਕਰੱਸਰ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ, 1887 (1887 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 17) ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭੋਂ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ।

(3) ਕੋਈ ਵੀ ਕਰੱਸਰ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਸਟਾਕਿਸਟ ਅਤੇ ਪਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰੀਦ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟਾਕ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ, ਵਿਵਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਟਾਕ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸੋਧੇ ਪੰਜਾਬ ਛੋਟੇ ਖਣਿਜ ਨਿਯਮ, 2013 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਇਲਟੀ ਦੀ ਦੁੱਗਣੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਡੰਨ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਗੀ ਹੋਵੇਗਾ।

(4) ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਰਕਾਰੀ ਦੇਣਯੋਗ ਰਕਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਅਰਜਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਲਿਹਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਕਰੱਸਰ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇਗੀ।

25. (1) ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਡੰਨ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਅਲੀ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਉਧ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਜਾਂ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਜਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(2) ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਈ ਜਾਅਲੀ, ਨਕਲੀ ਜਾਂ ਮਨਘੜਤ ਵਿਵਰਣ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਾਣ ਪੁੱਟਣ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਉਧ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ, ਜਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਕਿਸੇ ਕਰੱਸਰ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਾਣ ਪੁੱਟਣ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਟਾਕ ਮਿਲਣ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮ) ਐਕਟ, 1957 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਾਣ ਪੁੱਟਣ ਕਰੱਸਰ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

(4) ਸਰਕਾਰ, ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਰੇਕ ਰਜਿਸਟਰਸੁਦਾ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਗੱਡੀ ਕੰਡਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਡੰਨ ਮੁਕੱਰਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(5) ਸਰਕਾਰ, ਕਰੱਸਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਅੰਦਰ ਜਨਰੇਟਰ ਸੈੱਟਾਂ ਜਾਂ ਡੀਜ਼ਲ ਜਨਰੇਟਰ (ਡੀ.ਜੀ.) ਸੈੱਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਮਨਾਹੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਰੱਥਾ ਤੇ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਸਮਾਰਟ ਮੀਟਰਾਂ ਦਾ ਪਰਿਪਾਲਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਡੰਨ ਮੁਕੱਰਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਭਾਗ-VIII

ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

26. (1) ਸਰਕਾਰ ਕਲਮਬੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਵਰਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਚਾਹੇਗੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਨੇਕ-ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ।

27. ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨੇਕ-ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਿਤਵਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ।

ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

28. (1) ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕੇਗੀ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹਰੇਕ ਨਿਯਮ, ਇਸ ਦੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ, ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸਦਨ ਅੱਗੇ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੁੱਦਤ ਲਈ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਇਜਲਾਸ ਜਾਂ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਕ੍ਰਮਵਰਤੀ ਇਜਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਅਤੇ

ਜੇ, ਇਸ ਇਜਲਾਸ ਦੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕ੍ਰਮਵਰਤੀ ਇਜਲਾਸਾਂ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਦਨ ਉਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੂਪਭੇਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਦਨ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਯਮ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ, ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪਭੇਦ ਕੀਤੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ, ਜਿਹੀ ਕਿ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ, ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਰੂਪਭੇਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਉਸ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਲੋਪ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

29. (1) ਪੰਜਾਬ ਕਰੱਸ਼ਰ ਨੀਤੀ, 2023, ਇੱਥੇ ਨਿਰਸਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਨਿਰਸਨ ਅਤੇ
ਬਚਾਉ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਕਰੱਸ਼ਰ ਨੀਤੀ, 2023 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਉਕਤ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਸਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਦੇਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ,
ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਸ਼ੀਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ,
ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ।